Yazılım Gündemi - 2020/18

4-10 Mayıs 2020

Eren Hatırnaz

11 Mayıs 2020

$\dot{I} \varsigma in dekiler$

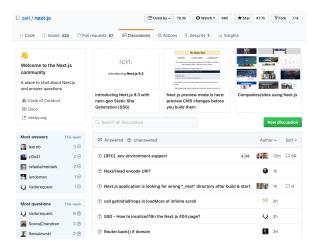
1	GitHub, Satellite 2020 etkinliğini gerçekleştirdi	2
	1.1 GitHub Discussions	2
	1.2 GitHub Codespaces	3
	1.3 GitHub Codescanning ve Secret Scanning	4
2	Microsoft'un GitHub hesabı hacklendi	5
3	Facebook SDK kütüphanesindeki bir hata, popüler iOS uy-	
	gulamalarının çökmesine yol açtı	6
4	Flutter 1.17 ve Dart 2.8 sürümleri yayınlandı	7
5	Firefox 76 ile gelen yeni özellikler	8
	5.1 Debug yaparken dizini tamamen görmezden gelme	8
	5.2 Audio Worklets	8
	5.3 Developer Edition için: CSS Uyumluluk Paneli	8
6	TIOBE popüler programlama dilleri sıralamasını Mayıs 2020	
	için güncelledi	9
7	Visual Studio Code Nisan 2020 (v1.45) sürümü yayınlandı	10
8	Yaklaşan Online Etkinlikler $\# EvdeKal$	10
9	Diğer Haberler	11
10	Lisans	12

< Önceki Gündem | **4-10 Mayıs 2020** | Sonraki Gündem > TeknoSeyir'de Oku

1 GitHub, Satellite 2020 etkinliğini gerçekleştirdi

Geçtiğimiz yıllarda Microsoft tarafından satın alınan GitHub, geçtiğimiz hafta içerisinde Satellite 2020 etkinliğini sanal olarak gerçekleştirdi. Etkinlikte duyurulan yeniliklere birlikte göz atalım.

1.1 GitHub Discussions

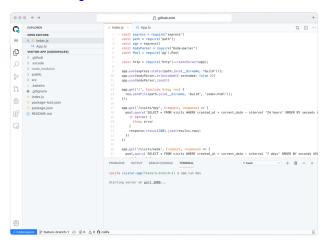

Şekil 1: Örnek bir discussions sayfası için burayı ziyaret edebilirsiniz: https://github.com/zeit/next.js/discussions

Yazılım geliştiriciler olarak sıklıkla takıldığımız konularda yardım alma ihtiyacımız oluyor. Uzun bir zamandır bu ihtiyacımızı StackOverflow üzerinde gideriyorduk. Zaman zaman alternatifleri çıksa da StackOverflow kadar tutmadı fakat artık yalnız değil. GitHub, Discussions özelliği ile doğrudan

StackOverflow'u hedef alıyor bence. Herkese açık depolar için yakında beta olarak açılacak bu özellikle artık GitHub üzerinde proje sayfalarında da ilgili projeyle ilgili sorular sorup, çözümü yazan kişilerin mesajlarını çözüldü olarak işaretleyebileceğiz. Önceden beri issue sistemi zaten vardı fakat bu discussions ile artık StackOverflow'daki gibi sorular sorabileceğiz. GitHub ve StackOverflow arasında ortaya çıkan bu rekabet nereye varacak.

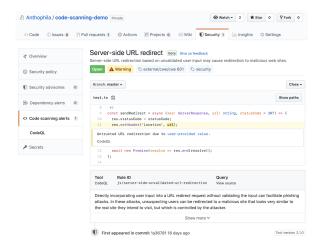
1.2 GitHub Codespaces

Yazılım gündemi yazılarını takip edenler bu ismi mutlaka hatırlayacaklardır. Evet, bir önceki gündem yazısından hatırlıyorsunuz. Microsoft, "Visual Studio Online" olan cloud tabanlı geliştirme çözümünün ismini "Visual Studio Codespaces" olarak değiştirmişti (bkz: Yazılım Gündemi - 2020/17). Ne tesadüftür ki bir başka Microsoft firması da aynı isimde özellik tanıtıyor:). Coğunuzun da anladığı üzere artık GitHub üzerinden tek bir tıklama ile cloud tabanlı geliştirme ortamımızı ayağa kaldırabileceğiz. Henüz limitli açık beta sürecinde ücretsiz olarak kullanılabilen bu özellik herkese açıldığında kendine özel bir ücretlendirme ile gelecekmiş. Muhtemelen geçen hafta duyurduğum "Visual Studio Codespaces" deki fiyatlarla aynı olacaktır. GitHub'daki normal basit dosya düzenleme özelliği ücretsiz kalmaya devam edecek tabii ki. Limitli açık beta için başvuru yapmıştım fakat henüz onay gelmediği için detaylı bir şeyler yazamıyorum. Sizler de konu alt başlığına tıklayarak özelliğin sunum sayfasına erişebilir, açık beta için başvuru yapabilirsiniz. Onay alıp, deneme imkanınız olursa deneyimlerinizi yorumlar bölümünde paylaşmaktan kendinizi geri koymayın.

1.3 GitHub Codescanning ve Secret Scanning

Geçtiğimiz senenin yazılım gündemi yazılarının birinde (bkz: Yazılım Gündemi - 10) GitHub'ın Semmle isimli kod analizi çözümü sunan bir şirketi satın aldığını haber yapmıştım ve "GitHub bunu mutlaka kullanır bir şekilde" demiştim. İşte o kullanımlar geçtiğimiz hafta duyuruldu. Artık GitHub'a yüklediğimiz kodlar üzerinde güvenlik açıkları ve zafiyetler için otomatikleştirilmiş süreçler içeren 2 ürün var. Henüz ikisi de beta sürecinde olsa da incelemeye değer.

- GitHub Code scanning ile herkese açık depolarımız üzerinde potansiyel güvenlik açıklarına yönelik taramalar yapabiliyor ve bunu CI/CD gibi süreçlerin bir parçası yapabiliyoruz. Yani "ben git push yaptığımda otomatik olarak taramaları yap" diyebileceğiz. Olası güvenlik sorunlarına karşı uyarı bildirimleri gönderen bu servis, arka planda GitHub tarafından geliştirilen CodeQL motorunu kullanıyor. Projeleriniz için beta başvurusunda bulunmak için bu sayfayı ziyaret edebilirsiniz.
- Secret scanning ise GitHub'da 2018'den beri olan bir özellik fakat artık private depolarınız için de kullanabileceksiniz. Ne kadar dikkat etsek de bazen boşta bulunup kodlar içerisinde olmaması gereken bir şifreyi ya da gizli bir anahtarı unutabiliyoruz. Bu da haliyle güvenlik sorunlarına yol açıyor. İşte secret scanning tam da bu sorunu çözmeye yönelik bir özellik. Projelerinizde şifreye ya da gizli anahtara benzer metinsel ifadeler gördüğünde sizi uyarıyor ve yapmanız gerekenler hakkında bilgi veriyor.

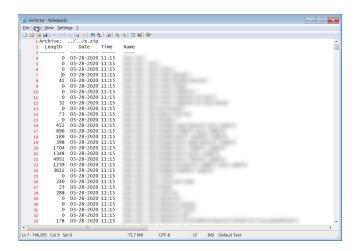
GitHub'ın bu mecburiyetten dolayı sanal olarak düzenlediği Satellite 2020 etkinliğinde duyurulan belli başlı özellikler bu şekildeydi. Etkinliğin toplam 12 saatlik kaydı YouTube üzerinde mevcut, buraya tıklayarak ilgili videoya erişebilirsiniz.

Gördüğünüz gibi GitHub yazılım geliştirme ekosisteminin her alanı için bir çözüm üretmeye devam ediyor. Elbette çoğu geliştirici için GitHub'da tüm işlerini halledebilmek çok büyük bir kolaylık olacaktır ama ben Git-Hub'ın sektördeki konumundan da dolayı giderek tekelleştiğini düşünmeye başladım. Elbette bir firma açısından baktığımızda müşterilerini başka firmaların ürünlerini kullanmak zorunda bırakmadan, kendi bünyesi içerisinden çözümler sunmak istemesi çok doğal fakat ben şahsen yazılım geliştirmeyle ilgili her şeyimi GitHub'a emanet etmek istemezdim. Bunun için de haklı nedenlerim olduğunu düşünüyorum. Geçmişte Amerika'nın ambargo uyguladığı ülkelerdeki geliştiricilerin hesaplarını nasıl kilitlediklerini ve kodlarına resmen el koyduklarını hep birlikte görmüştük (bkz: Yazılım Gündemi - 3). Elbette tüm kararınızı olası bir "ambargo" kararına göre vermek mantıklı değil fakat Levent Abi'nin sözünü tekrar hatırlatmak istiyorum: "/Cloud dediğin başkasının bilgisayarıdır. Gün gelir de 'sana hizmet vermiyorum kardeşim' derse yapabileceğin bir şey yok/". Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz? GitHub'ın bu kadar büyümesi ve yeni hizmetler sağlaması sizi endişelendiriyor mu? Yoksa bu yönde çekinceleriniz yok mu? Yorumlar bölümünde konuşalım.

2 Microsoft'un GitHub hesabı hacklendi

BleepingComputer sitesinin geçtiğimiz hafta yayınladığı habere göre "Shiny Hunter" rumuzlu hacker, Microsoft çalışanlarından birinin GitHub hesabını hackleyerek, private (herkese açık olmayan) depolara erişim sağladığını ve 500GB'dan daha fazla büyüklükte veri çaldığını iddia etti. Haftanın ilerleyen günlerinde ise bir Microsoft çalışanından olayın gerçek olduğunu öğrendik.

Hacker ilk bu verileri yer altı forumlarında satmayı düşünmüş olsa da, sonradan ücretsiz olarak sızdırmayı tercih etmiş gibi gözüküyor. Bleeping-Computer sitesinin incelediğine göre sıvan private repoların içinde Microsoft'u zora sokacak derecede projelerin kodları yok. Çoğunlukla gizlilik gerektirmeyen kodlar, kod örnekleri, test projeleri ve e-kitapların yer aldığı söyleniyor. Zaten bu yüzden de pek fazla ses getirmedi bu olay ve çok az konuşuldu.

Şekil 2: Hacker'ın paylaştığı ekran görüntüsündeki tarih bilgilerinden olayın 28 Mart günü gerçekleştiği ortaya çıkıyor.

3 Facebook SDK kütüphanesindeki bir hata, popüler iOS uygulamalarının çökmesine yol açtı

Günümüzde birçok mobil uygulama ve web sitenin açılış ekranlarında çok sık "Facebook ile giriş yap", "Twitter ile kayıt ol" tarzı alternatif kimlik doğrulama yöntemlerini görüyoruz. Biz yazılım geliştiriciler olarak bu tarz özellikleri yine ilgili sosyal medya sitesinin sağladığı Software Development Kit'ler (SDK) aracılığıyla uygulamalarımıza ya da web sitelerimiz ekliyoruz. Geçtiğimiz hafta içerisinde de Facebook'un sağladığı SDK paketinin iOS sürümünde çıkan bir hata, bu paketi kullanan popüler iOS uygulamalarının açılırken çökmesine yol açtı. Bu uygulamalar arasında Spotify, TikTok ve Pinterest gibi uygulamalar da var. "Facebook ile giriş yap" özelliğinden faydalanmayan kullanıcılar da durumdan etkilenmişler.

• Konuyla ilgili Tweet

Olay hakkında daha detaylı bilgi için konu başlığına eklediğim bağlantıya tıklayabilirsiniz ya da Facebook'un iOS SDK paketinin GitHub deposundaki şu issue sayfasını ziyaret edebilirsiniz. Uygulama geliştiren arkadaşların Facebook SDK ile olan bağlarını tekrar gözden geçirmelerini tavsiye ederim.

4 Flutter 1.17 ve Dart 2.8 sürümleri yayınlandı

Google tarafından geliştirilen platformlar-arası (cross-platform) uygulama geliştirme framework'ü Flutter ve programlama dili Dart, geçtiğimiz hafta içerisinde yeni sürümlerini yayınladılar. Birbiriyle ilişkili iki teknoloji olduğu için birlikte değerlendirmek istedim.

Flutter 1.17 ile birlikte gelen bazı yenilik ve değişiklikler:

- Mobil performans ve boyut iyileştirmeleri: Hiçbir şey yapmadan sadece uygulamanızın Flutter sürümünü 1.17'ye yükselterek bile daha hızlı animasyonlar, daha küçük uygulama boyutları ve daha az bellek kullanımları elde edebiliyorsunuz. Flutter takımının iddiasına göre %40 oranında CPU/GPU kullanımında azalma ve uygulama boyutunda %18.5'lik bir azalma oluyor. Flutter'ın örnek Flutter Galery uygulaması bu sürüm değişikliğiyle birlikte 9.6MB'dan 8.1MB'a düşmüs.
- iOS için Metal desteği, %50'lik bir performans iyileştirmesi sağlıyor: OpenGL gibi bir grafik kütüphanesi olan ve Apple tarafından geliştirilen Metal, artık Flutter'ın iOS tarafında varsayılan olarak kullandığı grafik kütüphanesi haline gelmiş. Apple tarafından geliştirilmesinden dolayı da iOS işletim sisteminde iyi performansla çalışabiliyor. Artık Flutter ile geliştirdiğimiz uygulamaların grafik işlemleri öncekine göre daha hızlı gerçekleşecek.
- Material tasarıma sahip yeni widget'lar: NavigationRail, DatePicker. Doğrudan Google Material Design takımı tarafından tasarlanan bu yeni widget'lar artık Flutter 1.17 ile emrinize amade.

```
gorseller/flutter1-17-navigationrail.gif
gorseller/flutter1-17-datepicker.gif
```

Dart programlama dili kendi içerisinde pub isimli bir paket yöneticisi (bağımlılık yöneticisi) ile birlikte geliyor. Geçtiğimiz hafta yayınlanan Dart 2.8 sürümüyle de Dart takımının bu paket yöneticisini daha iyileştirmeye yönelik çalışmalar yaptığını görebiliyoruz. Şöyle ki:

• * pub get komutunda hız iyileştirmeleri*: Artık pub.dev üzerinden paketleri daha hızlı indirebileceğiz. Flutter takımı örnek veri olarak Flutter 1.12 sürümünde flutter create komutunun 6.5 saniye sürdüğünü, fakat artık Dart 2.8'de bunun sadece 2.5 saniye sürdüğünü belirtmiş.

• *Yeni komut =pub outdated *: Bu yeni komut sayesinde artık eski sürümde kalmış kütüphaneleri daha kolay tespit edebilecek ve sürümler arası geçişler için daha fazla bilgi edinebileceksiniz.

Flutter 1.17 ve Dart 2.8 ile birlikte gelen diğer özellik ve değişiklikler için konu başlığına eklediğim bağlantılara tıklayabilirsiniz.

5 Firefox 76 ile gelen yeni özellikler

Popüler web tarayıcılardan biri olan Mozilla Firefox, geçtiğimiz hafta içerisinde 76.0 numaralı sürümünü yayınladı. Bu sürümle birlikte gelen ve biz geliştiricileri ilgilendiren yeni özelliklerin birkaçına birlikte bakalım.

5.1 Debug yaparken dizini tamamen görmezden gelme

Her ne kadar çoğumuz hata ayıklama (debug) için printf, echo, console.log gibi komutları kullansak da tarayıcıların sağladığı Debugger özelliği bazı durumlarda daha işe yarar olabiliyor. Bu durumlarda da genellikle sadece proje klasörünüzün içerisindeki dosyaları debug etmek, oradaki olaylara bakmak isterseniz. İşte Firefox 76 ile birlikte gelen "blackboxing" özelliği ile bu mümkün. Debugger panelinin, Sources sekmesinden bir dizin seçip "bu dizin içindeki tüm dosyaları görmezden gel (ignore)" ya da "bu dizin haricindeki tüm dizinleri görmezden gel" diyebileceğiz.

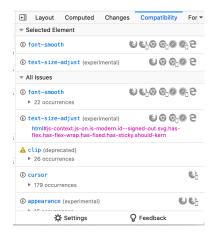
gorseller/firefox76-dizin-gormezden-gel.gif

5.2 Audio Worklets

Firefox 76 ile birlikte gelen bu yeni API sayesinde tarayıcı üzerinde arka planda ses işleme süreçleri işletebileceğiz. Açıkcası benim de çok yabancı olduğum bir alan fakat ilgili arkadaşlar alt konu başlığına eklediğim bağlantıya tıklayarak detaylı dokümantasyon yazısına ulaşabilirler.

5.3 Developer Edition için: CSS Uyumluluk Paneli

Bildiğiniz gibi Mozilla, Firefox'un bir de pre-release kanalı olarak Developer Edition sürümünü kullanıma sürüyor. Bu sürümde genelde sonraki Firefox sürümlerinde olan özellikler önceden geliştiricilerin kullanımına açılıyor ve test ediliyor. Bu özelliklere bir yenisi daha eklendi. F12 ile açtığımız Geliştirici Araçlarındaki CSS bölümüne artık **Compatibility** sekmesi de eklendi. Bu sekme sayesinde seçilen HTML elamanındaki aktif CSS özelliklerinin hangi tarayıcılarda desteklendiğini görebiliyoruz.

Firefox 76 ile birlikte gelen diğer geliştirici özellikleri için konu başlığına eklediğim bağlantıya tıklayabilirsiniz.

6 TIOBE popüler programlama dilleri sıralamasını Mayıs 2020 için güncelledi

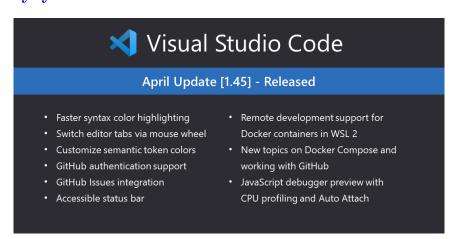
Belirli periyotlarla internetteki programlama trendlerini analiz edip bunlardan programlama dilleri popülerliğini çıkartan TIOBE firması, Mayıs 2020 için güncel popüler programlama dilleri sıralamasını geçtiğimiz hafta içerisinde yayınlandı. Yeni tablo bu şekilde:

Elbette bu liste sadece popülerliğe göre belirlendiği için bizim için çok bir anlam ifade etmiyor. Sonuçta geliştireceğimiz yazılımlarda işimize en uygun olanı hangisiyse onu tercih ediyoruz, popülerlik sıralamasına göre tercih yapmıyoruz ama yine de programlama alanıyla ilgili olduğu için gündeme almak istedim.

Daha detaylı analizler ve interaktif grafikler için TIOBE sitesindeki bu sayfayı ziyaret edebilirsiniz.

7 Visual Studio Code Nisan 2020 (v1.45) sürümü yayınlandı

8 Yaklaşan Online Etkinlikler #EvdeKal

Etkinlik İsmi	Tarihi
Açık Seminer 18. Gün: Ölçeklenebilir Makine Öğrenimi	12 Mayıs 14:00
Uygulamaları	
Uzaktan Siber Güvenlik Yaklaşımı ve Olayları Monitör	12 Mayıs 14:00
Etme	
Malware Forensics - Zararlı Yazılım Tespiti	12 Mayıs 16:30
DevOps vs SRE	12 Mayıs 23:00
Siber Güvenlikte Tehdit Avcılığı (Threat Hunting)	13 Mayıs 14:00
Açık Seminer 19. Gün: Watson APIs, Chatbot and VR	13 Mayıs 14:00
Implementations	
Yazılımcı Buluşması {MaviDurak-IO}	13 Mayıs 21:15

Devamı sonraki sayfada

Önceki sayfadan devam ediyor

One on bayladan devam ediyer			
Etkinlik İsmi	Tarihi		
Node.js ile Uygulama Geliştirme	13 Mayıs 21:15		
AWS suspicious activity monitoring with humio	13 Mayıs 22:00		
Açık Seminer 20. Gün: Microsoft Yapay Zeka Servislerine	14 Mayıs 14:00		
Genel Bakış			
.NET Core ile RESTful API Design	15 Mayıs 22:00		
FaaS - Serverless (AWS Lambda) Problemleri ve Çözüm-	15 Mayıs 23:00		
leri			
Kubernetes Hands-On no.3: Volume And Configuration	17 Mayıs 13:30		
Management			

9 Diğer Haberler

- İngiltere, COVID-19 takibi için geliştirdiği mobil uygulamaların kodlarını açık kaynak hale getirdi.
- Avustralya, COVIDSafe uygulamasının kodlarını açık kaynak hale getirdi.
- GitHub, Covid-19 süresinde geliştiricilerin üretkenlikleriyle ilgili bir analiz raporu yayınladı.
- Microsoft, Yapay Zeka ile ilgilenenler için yeni Python eğitim serisini duyurdu.
- Microsoft, Yeni Zelanda'da veri merkezi kurmayı planladığını açıkladı.
- AWS, EC2 hizmetinin fiyatlarını düşürdüğünü açıkladı.
- Backblaze, B2 Bulut Depolama çözümünün artık AWS S3 API'leri ile uyumlu olduğunu duyurdu.
- GCC 10.1 sürümü yayınlandı. Detaylı Yazı
- Unreal Engine 4.25 sürümü yayınlandı.
- Rust programlama dilinin 1.43.1 sürümü yayınlandı.
- Racket programlama dilinin v7.7 sürümü yayınlandı.
- Bolt programlama dilinin 1.0 sürümü yayınlandı.

- Anvil, Runtime Engine aracını açık kaynak hale getirdi. GitHub Deposu
- Merkesizleştirilmiş uygulama geliştirme ve ölçekleme için yeni bir araç kutusu duyuruldu: Textile Hub.
- Go ile yazılmış web sunucusu Caddy'nin v2.0.0 sürümü yayınlandı.
- TileDB 2.0 sürümü yayınlandı.
- Beekeeper Studio v1.2 sürümü yayınlandı.
- Lite metin editörünün 1.03 sürümü yayınlandı.
- C++ oyun kütüphanesi EnTT 3.4.0 sürümü yayınlandı.
- Kubernetes IDE'si Lens, v3.4.0 sürümünü yayınladı.
- Platformlar-arası terminal arayüzü kütüphanesi LTUI v1.7 sürümünü yayınladı.
- OpenAPIGenerator v7.7 sürümü yayınlandı.
- StellarGraph 1.0 sürümü yayınlandı.

10 Lisans

Yazılım Gündemi - 2020/18 yazısı Eren Hatırnaz tarafından Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY-NC-SA 4.0) ile lisanslanmıştır.